

TÜRKONFED YÖNETİM KURULU
BAŞKANI ORHAN TURAN
YAPISAL REFORMLAR ZİRVESİ
KONUŞMA METNİ

24 EKİM 2019
JW MARRIOTT OTEL-ANKARA

TÜRKONFED, Avrupa KOBİ Birliği üyesidir.
TÜRKONFED is a member of SMEUnited.

Türk KOBİ'lerinin Sesi/The voice of Turkish SMEs

Sayın Bakan Yardımcım, Değerli Protokol, Değerli Başkanlar, Kıymetli Misafirler ve Basın Mensubu Dostlarımız;

TÜRKONFED Yönetim Kurulu adına hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum. **TÜRKONFED ve Daha İyi Yargı Derneği** işbirliği ile düzenlediğimiz **Yapısal Reformlar Zirvesi**'ne hepiniz hoş geldiniz.

Kurumlarına, üyelerine ve ülkesine değer yaratan organizasyonların birlik ve beraberlik ile toplumsal refaha önemli katkılar sağladığına inanıyoruz. **Bağımsız ve gönüllülük** esasıyla bir araya gelen **iş dünyası kuruluğu ve sivil toplum örgütü** olarak; ülkemizin, **ekonomik kalkınması ve demokrasi kültürünün gelişmesine için değer yaratma misyonu** ile çalışıyoruz. Bugün de bu değeri, fikirlerimizin karşılıklı paylaşılması ile yaratacağımıza inanıyorum.

Değerli Dostlar;

Bir yanda teknolojinin yarattığı **hız ve verimlilik**; diğer yanda **güvenlikçi politikalar ve korumacı tedbirler**... **Evet**, dünya büyük bir değişim ve dönüşümden geçiyor. Siyasi ve ekonomik olarak **yeni güç dengesi arayışı** yaşanıyor. Küresel bir sistemin parçası olan ülkemiz, bu gelişmelerden payına düşeni fazlasıyla alıyor. **Evet, zor ve çetin bir dönemden geçiyoruz.**

Askeri kapasiteniz ve diplomatik yetenekleriniz kadar, iktisadi gücünüz de masada önemli bir ağırlık teşkil ediyor. **Cumhuriyetimizin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'ün "Askeri zaferler ne kadar büyük olursa olsun; iktisadi zaferlerle taçlandırılmadıkça sonuçsuz kalır"** sözünü, tarihsel derinliği ve gerçekliğiyle aklımızdan hiç çıkartmamız gerekiyor.

Değerli Dostlar;

Bu noktada son söyleyeceğimi, sözü uzatmadan, baştan söylemek istiyorum. **Ülkemizin sürdürülebilir kalkınması ve rekabetçiliği için 3 önemli tuzaktan; yani Orta Gelir, Orta Demokrasi ve Orta Eğitim tuzaklarından kurtulması gerekiyor.**

Hepinizin bildiği gibi ülkemiz ekonomi literatürüne **Orta Gelir Tuzağı** kavramı, **2012 yılında** hazırladığımız raporlar ile girmişti. **Orta Gelir Tuzağı** raporlarımızın gösterdiği en önemli sonuç ise, **refah için demokrasiye olan acil ihtiyaçtı**. Yani, ülkemizin, **Doğu'su ile Batı'sı arasında 4 kata ulaşan gelir dağılımı adaletsizliği** başta olmak üzere, **sürdürülebilir kalkınma ve küresel rekabetçilik gücü** artışı için, **gelişmiş bir demokrasiyi inşa etmemiz** gerekliliği idi.

Ekonomi ile demokrasi arasındaki bu değerli ilişkiyi ortaya koymak; demokrasinin, ekonomik gelişme ve kalkınma için ne kadar hayati olduğunu göstermek için **2015 yılında "Yeni Anayasa'ya Doğru: Kurumsal Reform ve Demokrasi Kültürünün Gelişimi Raporu"**nu yayımladık. **Demokrasinin; kurumsal ve zihniyet olarak güçlenmesinin, ekonomik istikrarın sağlanması ile toplumsal refahın gelişmesine katkı yaptığını vurguladık.**

TÜRKONFED'in doğasında yer alan demokrasi kültürü; **2018 yılında Başkan Yardımcımız Avukat Mehmet Gün**'ün, yoğun gayreti ve üretkenliği ile **Orta Demokrasi Tuzağı** politika raporunun temelini oluşturdu.

TÜRKONFED, Avrupa KOBİ Birliği üyesidir.
TÜRKONFED is a member of SMEUnited.

Türk KOBİ'lerinin Sesi/The voice of Turkish SMEs

Türkiye'nin İkilemi; Orta Gelir ve Orta Demokrasi Tuzakları politika raporu, Anadolu'da gerçekleştirdiğimiz toplantılar ile düşünce dünyamıza fikir zenginliği de kattı. Bugün **Ankara'da, Cumhuriyetimizin kalbi başkentimizde** düzenlediğimiz final toplantısı, aslında hepimiz için yeni bir başlangıcın da işareti...

Değerli Dostlar;

Elbette dünyadaki gelişmelerden kendimizi soyutlamak mümkün görünmüyor. Küreselleşen bir dünyada, kontrolünüz dışındaki gelişmeler ekonomiye yansıyor. Artık sıcak para dönemi sona erdi. Ülkelere yatırım çekmek için, ekonomik göstergeler, tek başına yetmiyor.

Ekonomi ile demokrasi arasında dolaylı değil, doğrudan bir ilişkinin olduğunu unutmamalıyız. Kalkınma için ekonomik faaliyetler artık yeterli değil. Yüksek demokrasi standardı, hukukun üstünlüğü, fikir ve ifade özgürlüğü gibi evrensel değerler, ekonomide güven ve istikrarın da anahtarı...

Türkiye'nin 1950'de çok partili yaşamla birlikte tecrübe ettiği yeni hikayesi olan demokrasiye geçiş öyküsü, ekonomimiz üzerinde olumlu bir etki bırakmıştı. **1923-1950 arasında yılda ortalama yüzde 4 olan gayri safi milli hasıla artışı, 1950 sonrasında yüzde 5'e çıktı. Yılda ortalama yüzde 2,1 olan kişi başı milli gelir artışı ise 1950-2000 arasında yüzde 5'e yükseldi. Sanayi üretimindeki yıllık ortalama artış 1950 öncesinde yüzde 5,6 düzeyinde iken, sonrasında yüzde 7'ye çıktı.**

1996 yılında başlayan demokratikleşme reformları, 2001 yılından itibaren, AB çıpası ve dünya konjonktürünün de yardımıyla, ekonomik alanda ciddi atılımlar yapmamıza imkân verdi. Bu atılımın izlerini "The Economist Demokrasi Endeksi"nde görmek mümkün. 1996 yılında 3,30 olan demokrasi endeksimiz, 2009 yılında 5,76'ya kadar yükselmişti.

Kişi başı milli gelirimizde **3 bin dolardan, 10 bin 800 dolar seviyelerine geldi. Hatta 12.300 dolarlara kadar yükseldi. Böylece Türkiye, Orta Gelir Tuzağı'nı aşma noktasına ulaşmıştı. Son yıllarda ise gözle görülür bir gerileme söz konusu. Demokrasi ve Gelir Endeksi'nde 2018 yılında 167 ülke arasında 10 basamak geriledik ve 110'uncu sırada yer aldı. Demokrasi puanımız ise 4.88'den 4.37'ye düştü.** Ülkemizin bu sıralamada Nijerya, Uganda, Zambiya, Lübnan ve Sri Lanka gibi ülkelerin gerisine düşmesini hak etmediğini düşünüyoruz.

Değerli Dostlar;

Serbest piyasa ekonomisinde finansal istikrarı sağlamanın birincil koşulu **bağımsız, güçlü kurumların varlığıdır. Güçlü bir ekonominin temelini güçlü kurumlar oluşturur. Bir ülkenin kurumları, gücünü demokrasiden alır. Hukuk devleti başta olmak üzere kurumlarımızı ve demokrasimizi güçlendirecek her adım ekonomimizi de güçlendirecek, finansal istikrara katkı yapacaktır.**

Ekonomik kalkınma ve yatırımların sürdürülebilirliği, demokrasinin evrensel standartlarının uygulandığı ülkelerde daha yüksek bir katma değer yaratır. **Siyasi Partiler ve Seçim Kanunu başta olmak üzere kurumların denge ve denetim mekanizmasının, sağlıklı işlemlerini güvence altına alan, bireysel ve kolektif özgürlükleri, evrensel ölçülerde genişleten, bir demokratik yönetim sistemi, toplumu ve ekonomiyi arzu edilen derinliğe kavuşturacaktır.**

TÜRKONFED, Avrupa KOBİ Birliği üyesidir.
TÜRKONFED is a member of SMEUnited.

Türk KOBİ'lerinin Sesi/The voice of Turkish SMEs

Demokrasi endeksimizin **8.00 puan üstü** olan “**Tam Eksiksiz Demokrasi**” seviyesine gelmesi için, **konuşmamın başında değindiğim 3 önemli tuzaktan, Orta Gelir, Orta Demokrasi ve Orta Eğitim tuzaklarından** ülkemizin kurtulması gerekmektedir.

Gelişmiş bir ekonomi için gelişmiş bir demokrasi anlayışıyla verimlilik, üretim ve kalkınma odaklı yeni bir hikaye yazmamız önemlidir.

Bunun için de;

- **Özel sektör ve kamuda kurumsallaşma seviyesinin artırılması. Kurumlarımızın bağımsızlığı kadar liyakate dayalı, şeffaf ve hesap verir bir yönetim anlayışını tesis edilmesi...**
- **Verimlilik esaslı, yüksek teknoloji kullanımı ile yüksek katma değerli üretim ve yine yüksek katma değerli markalı ihracat ile rekabetçilik gücümüzün artırılması...**
- **Doğu ile batı arasında 4 kata ulaşan gelir dağılımı dengesizliğini azaltacak, kalkınma odaklı kapsayıcı politikalarının geliştirilmesi...**
- **KOBİ'lerin sürdürülebilir büyümesi için finansmana erişim başta olmak üzere ödeme ve tahsilat sorunlarının çözülmesine yönelik yasal altyapının hazırlanması...**
- **Gümrük Birliği'nin güncellenmesi ile AB'ye tam üyelik perspektifinin güçlü, kararlı bir şekilde devam etmesi...**
- **Toplumsal cinsiyet ve fırsat eşitliği temelinde hayatın her alanına kadınların aktif ve etkin katılımının sağlanması...**
- **Hukukun üstünlüğü, fikir ve ifade özgürlüğü başta olmak üzere özgürlükler alanını derinleştirecek olan yargı ile eğitim başta olmak üzere yapısal ve ekonomik reformların hayata geçirilmesi, ekonomimizin dayanıklılık gücünü de artıracaktır.**

Ülkemizin “**Orta Gelir Tuzağı**”ndan kurtulmasının ve **kapsayıcı bir ekonomik büyüme dinamiği yakalama hedefinin; daha katılımcı ve kalıcı bir demokrasiye kavuşma hedefiyle örtüştüğünü** aklımızdan çıkartmamız gerekiyor.

Ekonomide demokratikleşme, gelecekte 20 yılda GSYH'da yüzde 25 artış anlamına geliyor. Güçlü kadın, güçlü toplum, güçlü KOBİ, güçlü ekonomi ve güçlü demokrasi ile güçlü bir Türkiye'yi el birliğiyle inşa edebiliriz.

Bu vesile ile **Orta Demokrasi Tuzağı** konusunu tartışmaya açtığımız politika raporumuzun ve toplantımızın gerçekleştirilmesinde büyük emeği olan herkese şükranlarımı sunuyorum.

TÜRKONFED Başkan Yardımcısı ve Daha İyi Yargı Derneği Başkanı Mehmet Gün başta olmak üzere; ekonomi ve demokrasi ilişkisine ışık tutacak değerli fikirlerini paylaşacak olan konuşmacılarımıza, federasyonumuz **İÇASİFED**'e ve siz değerli misafirlerimize de teşekkür ediyorum.

Sevgi ve saygılarımız sunuyorum.